

ՄԱՀԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ

Ա.ԼԵՔ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՐԵՐԱՐ

1901 - 1996

Հինգշաբթի Յուլիս 18ին, Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Ա. Ամենայն Հայոց Հայրապետի նախագահութեամբ եւ ՀՀ Սահմանադրական Դատարանի նախագահ Գագիկ Յարութիւնեանի գլխավորութեամբ Հայաստանէն ժամանած պետական պատուիրակութեան մասնակցութեամբ, Տիբրոյթի Ս. Յովհաննէս Մկրտիչ եկեղեցւոյ մէջ կատարուեցաւ ազգային բարերար Ալեք Մանուկեանի թաղմանական արարողութիւնը: Խուռներամ ժողովուրդ մը լեցուցած էր եկեղեցին, ուր աչքի կը զարնէին Միշիկընի կառավարիչ ձոն Էնկլըր, Ֆրանսայէն, Զուիցերիայէն, Արժանքիւնէն, Ուրուկուէյէն, Պրագիւն, Աւստրալիայէն, Քանադայէն, ԱՄՆ-էն ժամանած պատուիրակներ, ինչպէս նաեւ տեղւոյն 30 հազարնոց գաղութի բազմահազար ներկայացուցիչներ:

Յուղարկւորութեան արարողութեան նախագահեց Վեհափառ Հայրապետը, իր կողմէն ունենալով Արարատեան Հայրապետական Թեմի առաջնորդական փոխանորդը, Միացեալ Նահանգներու Արեւելեան եւ Արեւմտեան եւ Քանադայի թեմերու առաջնորդները, եպիսկոպոսներ, վարդապետներ եւ քահանայ հայրեր: Երգչախումբը երգեց Խորեն Մէլիսմանեանի ղեկավարութեան տակ, մենակատարութեամբ Մարօ Փարթամեանի:

Իր քարոզէն առաջ Գարեգին Ա. Կաթողիկոսը աղօթեց քանի մը ժամ առաջ TWA 800 թռիչքի 230 զոհերու խաղաղութեան համար: Ապա խօսքը ուղղելով կիսաքաղց դազաղին ըսաւ. «Սիրելի Ալեք, դիտէ դրախտէն, դիտէ թէ ինչպէս աշխարհի չորս կողմերէն հաւաքուած հայորդիներ եկած են իրենց սէրը յայտնելու քեզի»: Վեհափառը ապա շեշտեց հանգուցեալին արժանիքներէն երեքը՝ լաւ քրիստոնեայ, լաւ հայ եւ լաւ ամերիկացի, բացատրութիւններ տալով Ալեք Մանուկեանի գործունէութեան մասին: «Ան հայոց պատմութեան 20րդ դարու հարտարագէտն էր», ըսաւ Վեհափառ Հայրապետը եւ յայտարարեց, որ իր քերած հայրենական խաչքարը պիտի գետնիւնի մեծ հայրենասէրին շիրիմին վրայ:

Այնուհետև, եկեղեցւոյ կից սրահին մէջ տրուեցաւ հոգեմաշ, հանգուցեալի դստեր Լուիզ Մանուկեան Սիմոնի հանդիսաւորութեամբ: Վաչէ Արք. Յովսէփեանի կողմէ սեղանի օրհնութենէն ետք շնորհակալութեան խօսք արտասանեց ՀԲԸՄիութեան նախագահուհին: Ան նախ շնորհակալութիւն յայտնեց Վեհափառ Հօր, նախագահ Լեւոն Տէր Պետրոսեանի ներկայացուցիչ եւ Սահմանադրական Դատարանի Նախագահ Գագիկ Յարութիւնեանին, բոլոր ներկաներուն, ինչպէս նաեւ իր հօր անձնական քարտուղարին, որ շատ կարճ ժամկէտի մը մէջ, 2000 հեռախօսագանգերով հաղորդակցութեան մէջ մտաւ աշխարհի չորս կողմը՝ գուժելու ազգային սուգը, հանգուցեալին եղբօրը եւ հիւանդապահուհիին, որոնք վերջին երեք տարիներուն խնամած էին զինք:

Տիկ. Լուիզ Մանուկեան Սիմոն պատմեց իր հօր կեանքէն յատկանշական դրուագներ, մանաւանդ թէ ան ինչպէս դարձաւ ՀԲԸ Միութեան Կեդրոնական Վարչութեան Ատենապետ, թէ ինչպէս Մանուկեան ազգանունը ամերիկացիները դժուարութեամբ կ'արտասանէին մինչեւ այն պահը, երբ ան իր անձնական ապարանքը նուիրեց Տիբրոյթի քաղաքապետութեան եւ թէ ինչպէս Պրն. Մանուկեանի համար սեփական ընտանիքը կը դասուէր ազգային գործերէն եւ հարցերէն ետք: «Հայրս, վստահ եմ, դրախտին մէջ լաւ քարտապետ մը պիտի գտնէ եւ Աստուծոյ համոզէ, որ հայկական եկեղեցի մը եւ հայ դպրոց մը կառուցուի հոն», ըսաւ Տիկին Լուիզ Մանուկեան:

Յանուն Հայաստանի եւ Արցախի ժողովուրդին եւ յանուն նախագահ Լեւոն Տէր Պետրոսեանին դամբանական մը խօսեցաւ ՀՀ պետական պատուիրակութեան ղեկավար Գագիկ Յարութիւնեանը: «Այսօր, երբ մենք մասնակցում ենք մեր նահապետի յուղարկաւորութեանը, ամբողջ հայ ժողովուրդն է սգում: Հայաստանի Հանրապետութեան առաջին ազգային հերոսը եւ պատուոյ նախագահն է վախճանուել», ըսաւ Յարութիւնեան եւ շարունակեց. «Այնքան Մանուկեանի մահը հսկայական կորուստ է ոչ միայն հայ ժողովուրդի համար: Պատմութիւնը միշտ այսքան շուայ չի գտնում մարդկութեանը նման մեծութիւն շնորհելու գործում: Մանուկեան անհատը իսկական լեզունդ դարձաւ ամերիկեան ազատ հասարակարգում՝ իր եւ գալիք ժամանակների համար»:

Պրն. Գ. Յարութիւնեան վերջիշեց հանգուցեալին արժանիքները, անդրադարձաւ ցեղասպանութենէն վերապրած այս մարդուն կեանքի զանազան հանգրուաններուն, սփիւռքի ազգային ինքնութեան գոյամարտին եւ երկրաշարժի զոհերու օժանդակութեան ու պետականութեան ստեղծման սուրբ գործին Այնք Մանուկեանի մասնակցութեան մասին: Իր խօսքի վերջաւորութեան Պրն. Յարութիւնեան յայտարարեց. «Հայրենիքէն քերած ենք բոլոր մեր հող ցանելու համար Մանուկեանի շիրմին վրայ, որպէս զի իր հոգին ապրի երկնային յաւիտեական խաղաղութեան մէջ»:

Վերջին խօսք աւուոյն էր հանգուցեալ քարերարին որդին Ռիչըրտը: Ան անդրադարձաւ իր հօր գործարարական ձիրքերուն: Եթէ հայրս իր գործին մէջ չհասնէր յաջողութեան, ապա մենք այստեղ չէինք գտնուեր, եկեղեցի եւ դպրոց չէինք ունենար, ըսաւ ան եւ հուսք ապա ընթերցեց նախագահ Պիլ Բիլինթընի ցաւակցական հեռագիրը:

Հոգեմաշի փակման աղօթքը արտասանեց Արարատեան Թեմի առաջնորդական փոխանորդ Գարեգին Արք. Ներսիսեան:

Ընտանիքի ցանկութեան համաձայն ազգային մեծ քարերարին թաղման մասնակցեցան միմիայն ընտանիքի անդամները:

«Նոր Օր»